

der sig ikke saa meget om vore Varer som tidligere, de ville have Masseproduktion, simplere og billige Varer. Det Strik lyder fra Silkefabrikanterne i Lyon overfor Fabrikanterne af blandede Varer, det lyder fra alle Omraader, og det vil i stedse stigende Grad komme til at lyde ogsaa fra Producenterne af vort gode og dyre danske Smør. Den Vej maa Udviklingen gaa. Vi kunne ikke komme bort fra det. Altsaa, det, der er Tale om ved, at en Kunstsmørlov vedtages her i Landet, er ikke at befri vort Natursmør for Konkurrencen med Kunstsmør i nogen nævneværdig Grad, det er blot det Spørgsmaal: Hvad skulle vi gjøre for saa længe som muligt at holde vor Stude klar under den Flod, som stiger omkring os. I vor Interesse er det ganske tydeligt, at vi saa længe som muligt kunne bevare vort gode og ublandede Natursmørs Stilling paa Markedet. Vi ere pligtige overfor Landbruget til at holde den Position, vi have faaet, saa længe som muligt. Vi ere pligtige til, selv om vi se, at vi ikke kunne vedblive at udvikle vor Natursmørexport paa den Maade som hidtil, og selv om vi maa være forberedte paa en Standsning og en Tilbagegang, at stille os saaledes, at Landbruget kan indrette sig paa at gaa over til andre Produktioner, som kunne forhindre, at vor økonomiske Nedgang bliver endnu større. Kunstsmørfeberen har maasse ikke givet sig mindst Udslag i Bemyttelsen af Statistiken. Statistiken er et meget taalmodigt Dyr at ride, og det er ganske utroligt, hvad man kan bruge den til. Det er altid den, som til daglig beskæftiger sig mindst med Statistiken, som faar Mejt ud af den. Naar Statistiken kommer i Hænde paa dem, som ikke ere vant til at syse dermed, saa er det aldeles utroligt, hvilke Resultater man faar, medens de egentlige Statistikere kun syse jævnt og stilsærdigt med deres Tal og kun faae meget Lidt ud af dem; man skal være forsigtig med at bruge Statistiken, og jeg tror, man har benyttet den hollandske Kunstsmørstatistik paa en letvindig Maade. Jeg har set af Reserater paa forskjellige Kunstsmørmøder og Antydninger deraf her i Salen, at de hollandske Smørpriser vare saa meget lavere end vore paa det engelske Marked, fordi de i Holland producere Kunstsmør. Altsaa Kunstsmørproduktionen i Holland bevirkede en almindelig Nedgang af Priserne paa det hollandske Smør. Det turde være klart, at et saadant Raisonnement er uberettiget. Der kan vel være helt andre Aarsager til, at den hollandske Natursmørexport er gaaet ned, og til, at Smørpriserne ere

sunke, end netop Kunstsmørproduktionen der. Der er flere medvirkende Aarsager dertil, og een er, at Holland ikke er fulgt med paa Meierivæsenets Omraade, et Jænomen, som er fremhævet af Sagkyndige i Landet selv. Jeg har for at faae Veiledning i den Henseende gennemgaaet de sidst førte Forhandlinger i det hollandske andet Kammer for at se, hvorledes de hollandske Tillidsmænd for Landbruget selv opfattede deres Statistik, og det viser sig da, at de have opfattet den fuldtændig forskjellig. Nogle sagde: Naar vor Smørexport er gaaet ned, saa er det Kunstsmørets Skyld, Andre: Kunstsmøret har ikke det Ringeste dermed at gjøre. Nei, det er, fordi vi ere nogle Klodrianer paa det Omraade; vi have ikke holdt Skridt med Danmark. Altsaa, mine Herrer, man bliver ikke klogere heraf. Naar man paa den anden Side har villet bevise det hollandske Meieribrugs gode Stilling deraf, at den hollandske Topnotering er høiere end den danske, saa er dette Bevis heller ikke af nogen Betydning. At nogle enkelte finere Mærker kunne holde deres Pris over de danske Mærker er ikke noget Forunderligt. Det vil altid være Tilfældet; der er noget Rigtigt i den Betragtning, at naar Kunstsmørkonkurrencen med Natursmøret stiger, naar Smør i det Hele taget er udsat for Mistante, da vil Jaren ikke ramme de fineste Mærker hertilands, ikke ramme de største Herregaardsmærker, men først og fremmest Fælles- og Andelsmeierierne og det mindre Landbrug; det er det, der er sket i Holland. Skulde nogen hollandsk Statistisk have absolut Gylldighed her, saa skulde det være en statistisk Undersøgelse, udgaaet fra kompetente Smørsmagere. En Statistisk, som er optaaet paa den Maade, at kompetente Smørsmagere flere Aar igennem paa forskjellige Steder i England have konstateret, at Smør af lige god Kvalitet med det danske blev betalt med mindre høi Pris end dette, en saadan Statistisk har man ikke og kan man ikke have. Det vil imidlertid være det Eneste, hvoraf det, som man vilde bevise, kunde bevises, den eneste gyldige Statistisk. Alligevel, hvor lidt man end ved en ædruelig Betragtning faar ud af den hollandske Statistisk, saa Meget faar man dog ud af den, at det staar sig ikke godt med det hollandske Meieri, det staar sig rent ud sagt daarlig dermed. Det er sagt, saavidt jeg huster i Betænkningen, at Hollænderne have fundet deres Regning" ved ikke at eksportere meget Natursmør, men ved at sælge deres Natursmør til Kunstsmørfabrikation. Ja, de have vel gjort det; men om de have fundet deres Regning derved skal